מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין טקסט מידע ולזהות מבנה מסגרת (פתיחה וסיום דומים)
- לזהות שורשים ומשקל קטול בטקסט
- למיין מילים לפי חלקי דיבר

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנת הנקרא

1. א – נבחה בהתלהבות
2. ב – חוש הריח שלו
3. א – במשחק מחבואים קרוב, עם צעצוע ושבחים
4. א – הקשר בין הכלב לכלבן
5. ב – הריח שאדם משאיר באוויר, שהרוח נושאת

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – הכלב רואה בחיפוש משחק מרגש, בזכות הפרס והשבחים שהוא מקבל
2. נכון – הכלבן לומד לזהות סימנים כמו זנב, קצב והרמת ראש
3. לא נכון – הטקסט אומר רק "זמן רב", בלי לציין משך מדויק
4. לא נכון – השורש הנכון הוא ח־ל־ץ
5. נכון – הפתיחה והסיום חוזרים לאותה דמות ויוצרים סגירת מעגל

חלק ג' – שורשים ומשקלים

1. ח־ל־ץ
2. קטול
3. מחבואים
4. מחלץ
5. אישה שעוסקת בעבודה עם כלבים
6. לחלץ

חלק ד' – מיון לפי חלקי דיבר

- 1 – ו (שם עצם)
- 2 – א (פועל)
- 3 – ה (שם תואר)
- 4 – ב (שם עצם)
- 5 – ד (שם תואר)
- 6 – ג (פועל)

חלק ה' – הבנה מעמיקה

1. כי הוא למד שכשהוא מוצא את המתחבא הוא מקבל צעצוע אהוב ושבחים, ולכן הוא מחפש מתוך הנאה ולא מפחד.
2. הכלבן לומד לקרוא את שפת הגוף של הכלב; הכלב לומד לסמוך על האדם שלו גם בשטח זר ורועש.
3. נוצרים מתח וסקרנות, הטקסט נעשה מוחשי יותר, והקוראים מתחברים רגשית לדמויות כבר בפתיחה.

חלק ו' – כתיבה יצירתית

1. קריטריונים להערכה: כתיבה בגוף ראשון, אזכור של ריח או חיפוש, תיאור הקשר עם הכלבנית, טון משחקי ושמח.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- ח־ל־ץ
- קטול
- תשובה שמזכירה פרס, צעצוע או שבחים כגורם להנאה מהחיפוש

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח את השיעור בהשמעת צליל נביחה ולבקש מהתלמידים לנחש מה הכלב 'אומר'
- לאחר הקריאה אפשר לשחק משחק מחבואים קצר בכיתה, שבו תלמיד אחד מגלם 'כלב' שמחפש פתק לפי רמזים
- כדאי להדגיש בכיתה את ההבדל בין השורשים ח־ל־ץ ל־ל־ח־ץ, כדי למנוע בלבול נפוץ

דף תרגול: גיבורים על ארבע – כלבי חילוץ

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

הטקסט מספר על כלבה בשם נוגה שמחפשת אנשים לפי ריח. נתרגל הבנה של הטקסט, וגם מילים וחלקים של מילים.

📖 מילון קטן:

ענן הריח	הריח שאדם משאיר באוויר, שהרוח נושאת אותו
כלבן/כלבנית	אדם שמאמן ועובד עם כלב
גור	כלב צעיר מאוד
שורש	שלוש (או יותר) אותיות שחוזרות במילים מאותה משפחה
משקל	תבנית קבועה שלפיה בנויות מילים, למשל קטול
שם פעולה	שם עצם שמתאר פעולה, כמו חילוץ או אימון
מבנה מסגרת	כשטקסט נפתח ונסגר באותה דמות או סצנה

1 חלק א' – הבנת הנקרא

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה נוגה עשתה כשמצאה את האדם?

א) נבחה בהתלהבות ב) שכבה לישון ג) ברחה ממנו ד) נשכה אותו

2. במה הכלב משתמש כדי לחפש?

א) חוש הראייה ב) חוש הריח שלו ג) חוש השמיעה ד) חוש המישוש

3. מה הדבר הראשון שגור לומד באימון?

א) במשחק מחבואים קרוב, עם צעצוע ושבחים ב) בריצה למרחקים ארוכים ג) באימון בלילה בלבד

ד) בקפיצה מגובה

4. מה הכי חשוב באימון, לפי הטקסט?

א) הקשר בין הכלב לכלבן ב) מהירות הריצה של הכלב ג) כוח הנשיכה של הכלב ד) גודלו של הכלב

5. מה המשמעות של "ענן הריח"?

א) עשן מאש ב) הריח שאדם משאיר באוויר, שהרוח נושאת ג) ריח האוכל של הכלב ד) ריח הגשם

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	כלב החילוץ מפחד מהחיפוש ולכן נמנע ממנו.	☐	☐
2	הכלבן לומד לקרוא את שפת הגוף של הכלב במהלך האימון.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
3	לפי הטקסט, משך אימון כלב חילוץ הוא תמיד שנה בדיוק.	☐	☐
4	השורש של המילה "חילוץ" הוא ל־ח־ץ.	☐	☐
5	הטקסט נפתח ומסתיים עם נוגה, וכך נוצר מבנה מסגרת.	☐	☐

3 חלק ג' – שורשים ומשקלים

השלימו את המילה החסרה.

1. השורש המשותף למילים חילוץ, מחלץ, לחלץ הוא _____

2. המילים חילוץ, אימון ואיתור בנויות במשקל _____

3. המילה מן הטקסט שאינה במשקל קטול היא _____

4. שם בעל התפקיד מהשורש ח־ל־ץ הוא _____

5. הסיומת ־נית במילה "כלבנית" מציינת _____

6. שם הפועל מהשורש ח־ל־ץ הוא _____

4 חלק ד' – מיון לפי חלקי דיבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. גור	___	**א.** פועל
2. מזנקת	___	**ב.** שם עצם
3. רגיש	___	**ג.** פועל
4. הקשר	___	**ד.** שם תואר
5. עייפה	___	**ה.** שם תואר
6. לנבוח	___	**ו.** שם עצם

5 חלק ה' – הבנה מעמיקה

ענו בקצרה.

1. מדוע מבחינת הכלב כל חיפוש הוא "משחק מרגש"?

2. מה לומד הכלבן ומה לומד הכלב במהלך האימון המשותף?

3. מה מרוויחים הקוראים מכך שהטקסט נפתח בסצנה מאימון ולא בהגדרה?

6 חלק ו׳ – כתיבה יצירתית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו קטע יומן קצר (4–5 משפטים) מנקודת המבט של נוגה אחרי יום אימון.

כרטיס יציאה

מהו השורש המשותף למילים חילוץ ולחלץ?

מהו המשקל שבו בנויות המילים חילוץ, אימון ואיתור?

כתבו משפט אחד שמסביר למה הכלב רואה בחיפוש משחק.

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀